

بررسی منشأ سیالات کانه‌ساز در رگه‌های کوارتز- تورمالین قلع و تنگستن دار بر پایه ترکیب شیمیایی تورمالین (مناطق شاهکوه، شرق ایران و نظام‌آباد، غرب ایران)

محمدی، حمیده^{۱*} - اسماعیلی، داریوش^۱
^۱دانشکده زمین‌شناسی، پردیس علوم، دانشگاه تهران
mohammadih@khayam.ut.ac.ir

چکیده

در ایران مهمترین کانه‌زایی قلع در توده گرانیتوئیدی شاهکوه (بلوک لوت، شرق ایران) و مهمترین کانه‌زایی تنگستن در منطقه نظام‌آباد (کمپلکس گرانیتوئیدی بروجرد، غرب ایران) شناخته شده است که در هر دو مورد کانه‌زایی در رگه‌های کوارتز- تورمالین به وقوع پیوسته است. باتولیت شاهکوه و کمپلکس بروجرد در مقایسه با دیگر گرانیت‌های باردار از لحاظ قلع و تنگستن دنیا جزء گرانیت‌های عقیم می‌باشند. در رگه‌های کوارتز- تورمالین نظام‌آباد و رگه‌های داخل رسوبات شاهکوه به دلیل ترکیب حدواسط شورل- دراویتی تورمالین‌ها و قرارگیری ترکیب آنها در ناحیه متاپلیت‌ها و متاپسامیت‌ها، منشأ سیالات تورمالین‌زا و کانه‌زا در این رگه‌ها عمدتاً سنگ‌های رسوبی و دگرگونی میزبان توده‌ها می‌باشند. ولی در رگه‌های موجود در گرانیت شاهکوه به دلیل ترکیب شورلی تورمالین‌ها و قرارگیری ترکیب آنها در محدوده گرانیتوئیدها، منشأ سیالات تورمالین‌زا و کانه‌زا، سیالات تاخیری مراحل انتهایی تزریق می‌باشند.

Origin investigation of mineralizing fluids in tin and tungsten-bearing quartz- tourmaline veins based on the tourmaline chemical composition (Shah-kuh area, east of Iran and Nezamabad area, west of Iran)

Abstract

In Iran, the most important tin and tungsten mineralization has occurred in Shah-Kuh granitoid pluton (Lut Block, eastern Iran), and Nezamabad area (Boroujerd granitoid complex, western Iran), respectively. Both mineralizations are mainly accompanied by existence of quartz- tourmaline veins. Both Shuh-kuh pluton and Boroujerd complex are barren granite. Tourmalines from quartz- tourmaline veins of Nezamabad and Shah- kuh which occurred in the sedimentary rocks, display intermediate schorl- darvite composition and falling in the metapelites and metapsammite zone, reveals that their mineralizing and tourmalizing fluids might be originated from host metamorphosed sedimentary rocks of the regions. Whereas, tourmalines from the quartz- tourmaline veins occurred in the Shah- kuh granitic rocks, are schorl type and their composition falling in the granitoids field, demonstrate that their mineralizing and tourmalizing fluids might be originated from next injections magmas in the region.